

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ**

**ДНІПРОВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЕНЕРГЕТИЧНИХ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

ПОЛОЖЕННЯ

про дистанційне навчання у Дніпровському фаховому коледжі
енергетичних та інформаційних технологій

Затверджено
педагогічною радою
протокол № 01 від 31.08.2023
Введено в дію наказом
директора
від 31.08.2023 № 71-аг

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про організацію дистанційного навчання у Дніпровському фаховому коледжі енергетичних та інформаційних технологій (далі – Положення) розроблене відповідно до законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», Положення про дистанційне навчання, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 25.04.2013 № 466 (зі змінами та доповненнями), наказу Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 № 1115 «Деякі питання організації дистанційного навчання» (зі змінами та доповненнями), Положення про організацію освітнього процесу в Дніпровському фаховому коледжі енергетичних та інформаційних технологій.

1.2. У Положенні додатково, окрім загальнодержавної нормативної бази, використано, проаналізовано (за необхідності - інтерпретовано відповідно до особливостей діяльності Коледжу) інформацію з відкритих джерел електронних ресурсів - сайтів (включаючи нормативну базу) вітчизняних закладів освіти, національних та міжнародних установ і асоціацій, рекомендації Міністерства освіти і науки України, рекомендації для закладів вищої і фахової передвищої освіти і не є оригінальним текстом, а також на матеріалах і кейсах Державної служби якості освіти України.

1.3. Це Положення є внутрішнім нормативним документом, який визначає основні засади організації освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання та/або організацію навчання в дистанційній формі за певних умов (карантинні обмеження, воєнний стан тощо) у Дніпровському фаховому коледжі енергетичних та інформаційних технологій (далі – Коледж).

1.4. Дистанційне навчання – це індивідуалізований процес набуття особою загальних і фахових компетентностей, організований шляхом опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на основі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

1.5. Метою дистанційного навчання є надання освітніх послуг шляхом застосування у навчанні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій за освітньо-професійним ступенем фахового молодшого бакалавра.

1.6. Організація дистанційного навчання у Коледжі забезпечує можливість реалізувати право осіб на якісну та доступну освіту відповідно до їх здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей та досвіду незалежно від місця проживання чи перебування, стану здоров'я, інвалідності, соціального і майнового стану, інших ознак і обставин, у тому числі тих, які об'єктивно унеможливають відвідування Коледжу.

1.7. Завданнями дистанційної форми навчання у Коледжі є:

- 1) розширення доступу здобувачів освіти до якісного навчання за освітньо-професійними (освітніми) програмами;
- 2) реалізація права громадян, у тому числі осіб з особливими освітніми потребами, на доступність до освіти;
- 3) розширення можливостей отримання ІКТ-компетентностей здобувачами освіти та педагогічними працівниками;
- 4) індивідуалізація навчання, забезпечення можливості проєктування індивідуальної освітньої траєкторії для здобувачів освіти.

1.8. Дистанційне навчання у Коледжі здійснюється відповідно до освітніх/освітньо-професійних програм та має забезпечувати виконання здобувачами освіти індивідуальних навчальних планів та державних стандартів освіти.

1.9. У цьому Положенні терміни і поняття вживаються у таких значеннях:

асинхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому електронну пошту, форум, соціальні мережі тощо;

вебресурси навчальних дисциплін (програм), у тому числі дистанційні курси, - систематизоване зібрання інформації та засобів навчально-методичного характеру, необхідних для засвоєння навчальних дисциплін (програм), яке доступне через Інтернет (локальну мережу) за допомогою веббраузера та/або інших доступних користувачеві програмних засобів;

вебсередовище дистанційного навчання – системно організована сукупність вебресурсів навчальних дисциплін (програм), програмного забезпечення управління вебресурсами, засобів взаємодії суб'єктів дистанційного навчання та управління дистанційним навчанням;

дистанційна форма навчання – форма організації освітнього процесу у закладі освіти, яка забезпечує реалізацію дистанційного навчання та передбачає можливість отримання випускниками документів державного зразка про відповідний освітньо-професійний ступінь;

інформаційно-комунікаційні технології дистанційного навчання – технології створення, накопичення, зберігання та доступу до вебресурсів (електронних ресурсів) навчальних дисциплін (програм), а також забезпечення організації і супроводу освітнього процесу за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та засобів інформаційно-комунікаційного зв'язку, у тому числі Інтернету;

психолого-педагогічні технології дистанційного навчання – система засобів, прийомів, кроків, послідовне здійснення яких забезпечує виконання завдань навчання, виховання і розвитку особистості;

синхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої всі учасники одночасно перебувають у вебсередовищі дистанційного навчання (чат, аудіо- та відеоконференції, соціальні мережі тощо);

система управління вебресурсами навчальних дисциплін (програм) – програмне забезпечення для створення, збереження, накопичення та передачі вебресурсів, а також для забезпечення авторизованого доступу суб'єктів дистанційного навчання до цих вебресурсів;

система управління дистанційним навчанням – програмне забезпечення, призначене для організації освітнього процесу та контролю за навчанням через Інтернет та/або локальну мережу;

суб'єкти дистанційного навчання – особи, які навчаються (здобувачі освіти), та особи, які забезпечують освітній процес за дистанційною формою навчання (педагогічні працівники, методисти тощо);

технології дистанційного навчання – комплекс освітніх технологій, включаючи психолого-педагогічні та інформаційно-комунікаційні, що надають можливість реалізувати процес дистанційного навчання у закладі освіти.

2. РЕАЛІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

2.1. Дистанційне навчання у Коледжі реалізується шляхом використання за визначених у цьому Положенні умов:

- застосування дистанційної форми як окремої форми навчання;
- використання технологій дистанційного навчання для забезпечення навчання в різних формах: інституційній (денній, заочній, дистанційній); індивідуальній (екстернатній); дуальній.

2.2. Дистанційна форма навчання у Коледжі запроваджується відповідно до розпорядчих документів Міністерства освіти і науки України та рішення педагогічної ради та/або наказу директора Коледжу з оприлюдненням інформації на вебсайті Коледжу для організації освітнього процесу для здобувачів освіти, які з певних причин (стан здоров'я, надзвичайні ситуації природного або техногенного характеру, воєнний конфлікт, проживання (перебування) за кордоном (для громадян України), на тимчасово окупованій території України або у населених пунктах, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють або здійснюють не в повному обсязі свої повноваження, тощо) не можуть відвідувати навчальні заняття.

Технології дистанційного навчання також можуть використовуватись при проведенні занять через мережу Інтернет під час карантину; участі у дистанційних олімпіадах, конкурсах; отриманні консультацій тощо.

2.3. При підготовці здобувачів освіти за освітньо-професійним ступенем фахового молодшого бакалавра у Коледжі при організації освітнього процесу технології дистанційного навчання використовуються для методичного та дидактичного забезпечення самостійної роботи, контрольних заходів, а також при проведенні навчальних занять та практичної підготовки.

2.4. Дистанційне навчання у Коледжі передбачає дистанційне засвоєння освітніх компонентів, що визначені освітньо-професійними програмами, в тому числі складання заліків, екзаменів та проходження визначених у закладі освіти форм підсумкового контролю.

2.5. Навчання осіб із особливими потребами передбачає залучення додаткових технологій дистанційного навчання при здійсненні всіх видів підготовки, включаючи практичну, з урахуванням особливостей захворювань та можливостей здобувачів освіти із особливими потребами.

2.6. Реалізація дистанційного навчання у Коледжі здійснюється з дотриманням вимог законодавства про освіту, захисту персональних даних, принципів академічної доброчесності, а також санітарних правил і норм (щодо формування розкладу навчальних занять, рухової активності, вправ для очей, безперервної тривалості навчальної діяльності з технічними засобами навчання, тривалості виконання завдань для самопідготовки у позанавчальний час).

2.7. Строк навчання здобувачів освіти за дистанційною формою встановлюється Коледжем і має бути не меншим, ніж передбачено робочими навчальними планами та освітньо-професійними програмами.

2.8. Освітній процес під час дистанційного навчання здійснюється у межах робочого часу педагогічних працівників, який визначається відповідно до законів

України «Про повну загальну середню освіту», «Про фахову передвищу освіту».

2.9. У випадку припинення обставин, визначених пунктом 2.2, навчання за дистанційною формою припиняється за наказом директора Коледжу.

3. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗА ДИСТАНЦІЙНИМ НАВЧАННЯМ У КОЛЕДЖІ

3.1. Освітній процес у Коледжі за дистанційною формою, з використанням технологій дистанційного навчання здійснюється у таких формах: навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи.

3.2. Основними видами навчальних занять за дистанційною формою навчання є лекція, семінар, консультація, практичне (лабораторне) заняття та інші.

3.3. Лекція, консультація, семінар, проводяться зі слухачами дистанційно у синхронному або асинхронному режимі відповідно до навчального плану.

3.4. Взаємодія усіх учасників освітнього процесу здійснюється у інформаційному освітньому середовищі Коледжу на платформі Google Workspace for Education з використанням сервісів Google Classroom, Google Meet, Google Forms, Google Disk, Gmail, Jamboard, You Tube тощо. Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами дистанційного навчання під час навчальних занять, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео, аудіо- графічної та текстової інформації з використанням інших сучасних комунікаційних засобів спілкування (Skype, Zoom, WhatsApp та інших) та освітніх платформ.

3.5. Практичне заняття, яке передбачає виконання практичних (контрольних) робіт, відбувається дистанційно в асинхронному чи синхронному режимах.

3.6. Лабораторне заняття проводиться дистанційно з використанням відповідних віртуальних лабораторій та тренажерів.

3.7. Усі контрольні заходи здійснюються дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних технологій за допомогою систем електронного тестування у Google Classroom, відеоконференціях Google Meet, Skype, Zoom, надсилання файлів виконання письмових завдань електронною поштою, спілкування у месенджерах та соціальних мережах. До інших видів навчальних занять зараховують ділові ігри, виконання проєктів у групах тощо. Їх можна проводити очно або дистанційно у синхронному або асинхронному режимі відповідно до робочої навчальної програми освітнього компонента.

Контрольні заходи з освітнього компонента передбачають проміжний (тематичний, модульний, семестровий), підсумковий та інші види контролю навчальних досягнень здобувачів освіти.

Усі контрольні заходи у Коледжі організують дистанційно або очно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема відеоконференцій, за умови забезпечення аутентифікації здобувача освіти.

3.8. Контрольні заходи із застосуванням технологій дистанційного навчання повинні відповідати таким вимогам:

1) авторизований доступ до інформаційно-комунікаційних інструментів організації дистанційного навчання;

2) можливість визначення часу початку і завершення доступу, тривалості

виконання завдань;

3) об'єктивність критеріїв перевірки результатів виконання з активним використанням автоматизованих засобів оцінювання знань;

4) варіативність формування завдань контрольних заходів (із використанням алгоритмів випадкового вибору запитань).

3.9. Атестація здобувачів освіти під час дистанційного навчання здійснюється згідно з нормативними документами, які діють у сфері фахової передвищої освіти.

3.10. Державна підсумкова атестація здійснюється відповідно до Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України.

4 ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У КОЛЕДЖІ

4.1. Технології дистанційного навчання використовують в організації освітнього процесу у Коледжі за будь-якою формою навчання для методичного та дидактичного забезпечення самостійної роботи, контрольних заходів, а також під час проведення навчальних занять.

4.2. Для організації освітнього процесу за дистанційною формою на основі технологій дистанційного навчання Коледж використовує спеціалізоване хмарне програмне забезпечення у вигляді набору інструментів та сервісів Google Workspace for Education.

За допомогою Google Workspace for Education через Інтернет здобувач освіти має можливість ознайомитися з навчальним матеріалом, який представлений у вигляді різноманітних інформаційних ресурсів (текст, відео, анімація, презентація, електронний посібник), виконати завдання та відправити його на перевірку, пройти тестування тощо. Викладач може самостійно створювати електронні курси та проводити навчання, здійснювати обмін повідомленнями зі здобувачем освіти, розподіляти та перевіряти завдання, налаштовувати різноманітні ресурси курсу тощо.

Доступ до ресурсів системи дистанційного навчання у Коледжі персоналізований. Логін і пароль для входу в систему учасники освітнього процесу отримують після реєстрації в ній. Кожен користувач системи дистанційного навчання має доступ лише до тих електронних навчальних курсів, на які він зареєстрований для участі в освітньому процесі. Користувачі системи дистанційного навчання несуть персональну відповідальність за конфіденційність зберігання логінів і паролів.

Адміністрування Google Workspace for Education забезпечує відповідальний за підтримку платформи дистанційного навчання у Коледжі.

4.3. Рекомендовано при організації технологій дистанційного навчання також використовувати такі ресурси:

1) інструменти та сервіси Google Workspace for Education: електронна пошта Gmail, Google Диск і Документи, Google Календар, Google Chat, Google Meet, Google Keep, Jamboard;

2) месенджери;

- 3) соціальні мережі;
- 4) відеохостинг YouTube;
- 5) телефонний зв'язок.

4.4. За допомогою технологій дистанційного навчання та спеціалізованого хмарного програмного забезпечення, інструментів і сервісів Google Workspace for Education адміністрацією Коледжу може здійснюватися внутрішній моніторинг забезпечення якості освітньої діяльності у Коледжі.

4. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗА ДИСТАНЦІЙНОЮ ФОРМОЮ НАВЧАННЯ ТА З ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

5.1. Організація та реалізація освітнього процесу за дистанційною формою навчання та з використанням технологій дистанційного навчання здійснюється адміністрацією, навчально-методичним кабінетом, відділеннями та цикловими комісіями, педагогічними працівниками Коледжу.

5.2. Директор Коледжу забезпечує організацію освітнього процесу під час дистанційного навчання та здійснення контролю за виконанням освітньо-професійних програм.

У разі потреби засновник і директор Коледжу забезпечує організаційну та методичну підтримку педагогічних працівників для реалізації дистанційного навчання.

5.3. Заступник директора з навчальної роботи здійснює:

- загальну координацію дій структурних підрозділів Коледжу та моніторинг якості організації освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання;

- контроль за рівнем нормативно-правового, організаційного, методичного, кадрового забезпечення дистанційного навчання.

5.4. Методичний кабінет здійснює:

- планування та організацію проведення підготовки, перепідготовки кадрів щодо використання технологій дистанційного навчання;

- поточну координацію робіт із розвитку дистанційної форми навчання та/або використання технологій дистанційного навчання, зокрема розроблення відповідних локальних нормативних документів, а також критеріїв, засобів і систем контролю якості дистанційного навчання;

- розроблення і своєчасне оновлення рекомендацій щодо змістовного, дидактичного та методичного наповнення вебресурсів освітніх компонентів;

- апробацію нових дистанційних курсів, що пропонуються різними розробниками, в умовах реального освітнього процесу;

- апробацію та впровадження новітніх методик організації освітнього процесу за дистанційною формою, використання технологій дистанційного навчання.

5.5. Відділення:

- здійснюють організацію та контроль навчання здобувачів освіти відділення в системі дистанційного навчання;

- надають дані щодо результатів освітнього процесу на відділеннях;

- разом із класними керівниками академічних груп здійснюють

оперативну взаємодію між здобувачами освіти і педагогічними працівниками;

- контролюють виконання здобувачами освіти графіка освітнього процесу та індивідуальних навчальних планів.

5.6. Циклові комісії:

- впроваджують технології дистанційного навчання в процес підготовки здобувачів освіти Коледжу;

- розробляють необхідне навчально-методичне забезпечення.

5. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У КОЛЕДЖІ

5.1. Науково-методичне забезпечення використання технологій дистанційного навчання у Коледжі включає:

- методичні рекомендації щодо розроблення та використання педагогічно-психологічних та інформаційно-комунікаційних технологій дистанційного навчання;

- критерії, засоби і системи контролю якості технологій дистанційного навчання;

- змістове, дидактичне та методичне наповнення вебресурсів (дистанційних курсів) навчального плану/навчальної програми підготовки.

Педагогічні працівники, а також прирівняні до педагогічних працівників Коледжу повинні підвищувати свою кваліфікацію щодо організації та володіння технологіями дистанційного навчання, що має бути підтверджена документом про підвищення кваліфікації за тематикою дистанційного навчання.

5.2. Системотехнічне забезпечення технологій дистанційного навчання включає:

1) апаратні засоби (персональні комп'ютери, мережеве обладнання, джерела безперебійного живлення, сервери, обладнання для відеоконференцій тощо), що забезпечують розроблення і використання вебресурсів освітнього призначення, управління освітнім процесом та необхідні види взаємодії між суб'єктами дистанційного навчання у синхронному і асинхронному режимах;

2) інформаційно-комунікаційне забезпечення із пропускну здатністю каналів, що надає всім суб'єктам технологій дистанційного навчання Коледжу цілодобовий доступ до вебресурсів і вебсервісів для реалізації освітнього процесу у синхронному та асинхронному режимах;

3) програмне забезпечення загального та спеціального призначення (у тому числі для осіб з особливими потребами);

4) вебресурси освітніх компонентів та загальноосвітніх предметів, що необхідні для забезпечення технологій дистанційного навчання, можуть містити:

методичні рекомендації щодо їх використання, послідовності виконання завдань, особливостей контролю тощо;

документи планування освітнього процесу (навчальні плани, робочі навчальні програми освітнього компонента та календарно-тематичне планування загальноосвітнього предмета, розклади занять);

відео- та аудіозаписи лекцій, семінарів тощо; мультимедійні лекційні матеріали; термінологічні словники;

практичні завдання із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;
віртуальні лабораторні роботи із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;

віртуальні тренажери із методичними рекомендаціями щодо їх використання;

пакети тестових завдань для проведення контрольних заходів, тестування з автоматизованою перевіркою результатів, тестування з перевіркою викладачем;

ділові ігри з методичними рекомендаціями щодо їх використання;
електронні бібліотеки чи посилання на них;

бібліографії;

інші ресурси навчального призначення.

5.3. Перелік вебресурсів освітніх компонентів та загальноосвітніх предметів, необхідних для забезпечення дистанційного навчання, визначається викладачами цих освітніх компонентів та загальноосвітніх предметів.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Положення є обов'язковим до виконання всіма учасниками освітнього процесу Коледжу.

Положення вводиться в дію з моменту затвердження їх наказом директора Коледжу після схвалення Педагогічною радою Коледжу.

Зміни та доповнення до Положення можуть вноситися заступником директора з навчальної роботи, затверджуються Педагогічною радою та вводяться в дію наказом директора Коледжу.

У такому ж порядку Положення скасовується. З моменту затвердження в установленому порядку нової редакції цього Положення, попереднє втрачає чинність.

Внесення змін до Положення оформлюється шляхом викладення його в новій редакції та вводиться в дію наказом директора Коледжу.

Положення не є оригінальним текстом, а укладачі не претендують на авторство і першоджерело.